

[Hilmar Baunsgaard.]

fordele forbundet med et medlemskab, så er det indlysende, at vi vil være langt ringere stillet udenfor.

Nu er fællesmarkedet jo imidlertid som tidligere fremhævet en sag, der drejer sig om mere end økonomi; det er også en politisk affære. Det, vi savner, er en mulighed for at bedømme den økonomiske pris, hvis politiske hensyn skulle føre til et ønske om ikke at blive medlem. Det er vel i øvrigt et af rapportens svage punkter, at den ligesom tager det som et givet udgangspunkt, at Danmark er politisk interesseret i medlemskab, og følgelig er der kun grund til at interessere sig for de økonomiske virkninger af medlemskab. Det er imidlertid klart, at vi, der står med det politiske ansvar for en afgørelse, også på et eller andet tidspunkt inden afgørelsen må have gennemdrøftet de politiske aspekter, herunder vel ikke mindst de vidtrækkende perspektiver over for forholdet til udviklingslandene.

Inden jeg går over til en omtale af de økonomiske problemer, er der i forbindelse med rapporten en ting, jeg gerne vil bede handels- og markedsministeren klare op for os i dag. Som det vil være bekendt, så har Politiken bragt en meddelelse om, at handelsministeriets embedsmænd i deres bidrag til beretningen kom til den konklusion, at Danmark økonomisk var mere interesseret i en fortsættelse af EFTA-samarbejdet end i et udvidet fællesmarked. Politiken meddelte siden hen, at denne konklusion blev ændret, inden rapporten blev færdiggjort, underforstået: ændret, uden at handelsministeriet havde ændret opfattelse. Jeg vil gerne spørge handels- og markedsministeren: er denne meddelelse korrekt? Hvis den er det, hvad er så begrundelsen for at ændre? Hvem har ansvaret, og hvorfor måtte offentligheden ikke få kendskab til denne vurdering? Jeg håber, at handels- og markedsministeren vil klare dette op for os. Er der tale om en sådan afvigende opfattelse, så går jeg endvidere ud fra, at ministeren vil være enig i, at folketinget ikke skal være udelukket fra at stifte bekendtskab med denne afvigende opfattelse. Handels- og markedsministeren har selv stærkere end vel andre udtrykt, at vi også i fremtiden må regne med, at det væsentligste bidrag til en fortsat fremgang skal komme fra industrien. Så er det jo

heller ikke helt ligegyldigt, hvordan industriens eget ministerium bedømmer fremtidsudsigterne.

Jeg tror, at det i bedømmelsen af vore erhvervsøkonomiske problemer er meget vigtigt at holde fast ved det udgangspunkt, embedsmændene har haft ved udarbejdelsen af den nye rapport. Man siger udtrykkelig, at alle bedømmelser er foretaget ud fra den forudsætning, at Danmarks indtræden sker som et led i en større udvidelse, at Storbritannien og andre europæiske lande, der måtte ønske det, kommer med. Der kan med andre ord ikke fra rapporten drages konklusioner med hensyn til virkningerne af et isoleret dansk medlemskab. Ja, endda er der jo grund til at understrege det, som står i rapporten, at det er af væsentlig dansk interesse at undgå, at nye handelshindringer mellem de nordiske lande sætter de hidtil opnåede fordele på spil.

Det radikale venstre er ganske enig i denne problemstilling. Det er jo nemlig det karakteristiske ved udviklingen siden vor sidste store markedsdrøftelse, at hvor vi for år tilbage kunne pege på, at Danmarks væsentligste afsætningsinteresser lå på det engelske marked, så indtager det nordiske marked i dag en lige så central stilling som det engelske. Vor enorme vækst i industrieksporten er først og fremmest gennemført ved en stærk stigning i eksporten af industrivarer til de andre nordiske lande. Så stor er denne stigning, at tager vi Norden under ét, så aftager dette område i dag danske industrivarer i samme størrelsesorden som hele fællesmarkedet og England tilsammen. Det er samtidig af interesse at få slået fast, at det i særlig grad er Sverige, der er skyld i denne udvikling. Sverige køber i dag lige så mange industrivarer i Danmark som hele fællesmarkedet. Det er med andre ord ikke økonomisk af underordnet betydning, om vi kan følges med de andre nordiske lande ind i fællesmarkedet.

Se, over for dette er det jo ofte fremført, at det er naturligt, at det er gået sådan, når vi står sammen i EFTA. Havde vi været medlem af fællesmarkedet, ville vor industrieksport hertil være steget mere og eksporten til Norden mindre. Det er sandsynligt, at det ville være gået sådan, men to synspunkter er da væsentlige. For det første er det nu altid klogt at tage sit udgangs-